

ANNE VE BABAYA İTAAT*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smil'lâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd. Fekâle'n-nebiyyü salla'llâhu aleyhi ve sellem:

طَاعَةُ اللَّهِ طَاعَةُ الْوَالِدِ وَمَعْصِيَةُ اللَّهِ مَعْصِيَةُ

الْوَالِدِ

(طس. عن أبي هريرة)

(Tâatu'llâhi tâatü'l-vâlid, ve ma'siyetu'llâhi ma'siyetü'l-vâlid) Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun. Rabbimiz Teâlâ oruçlarınızı, ibadetlerinizi, tâatlerinizi; hayratınızı, hasenatınızı, ziyafetlerinizi, ikramlarınızı kabul eylesin!

a. Babaya İtaat

Peygamber SAS Hazretleri; Ebû Hüreyre RA'ın bize nakil ve rivayet ettiğine ve Taberânî'nin Evsat'ında kaydettiğine göre şöyle buyurmuşlar:¹

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

35 Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.369, no:2255; *Mecma-ü'z-Zevâid*, c.VIII, s.253, no:13391; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*,

طَاعَةُ اللَّهِ طَاعَةُ الْوَالِدِ وَمَعْصِيَةُ اللَّهِ مَعْصِيَةُ

الْوَالِدِ

(طب. عن أبي هريرة)

(*Tâatu'llàhi tâatü'l-vâlid*) “Allah’a itaat, Allah’a mutî kul olmak, Allah’ın emrini tutan kul olmak, babaya itaat etmekle olur. (*Ma’siyetu’llàhi ma’siyetü'l-vâlid*) Allah’a isyan etmek, Allah’a âsi gelmek, babaya isyan etmekle tahakkuk eder.”

Bu hadis-i şeriften anlıyoruz ki; İslâm dininde babanın büyük değeri ve çok yüksek kıymeti var. Biz bunu ülkemizden, büyüklerimizden, örfümüzden aldığımız zihniyetle, çok normal karşılıyoruz. Elbette diyoruz, insanın babası, hürmet gösterilen bir kimse olması lâzım! Elbette, hürmete şayan bir kimse olmalı. Tabiî olarak biz bunu kabul ediyoruz, ama başka ülkelerde görüyorsunuz; başka kültürlerde böyle değil. Adam babasını saymıyor, aldırmıyor. Karşısına geçmiş sigara içebiliyor, bacak bacak üstüne atabiliyor, sözünü dinlemeyebiliyor, on sekiz yaşına geldiği zaman, istediğini yapabiliyor.

Başka ülkeler, evlatlarını, bizdeki gibi, anne ve babasına mutî bir zihniyette yetiştiremiyorlar, yetiştirmiyorlar. Çünkü onların dinlerinde, örflerinde, bu şey yok. Demek ki, bu anlayış yok. Babasına ismiyle hitap ediyor, yabancı bir insanmış gibi. Filmlerde veyahut çevremizdeki

---

c.II, s.451, no:3947; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XVI, s.467, no:45479; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XIV, s.111, no:13905.

gayr-i müslimlerde görüyoruz. Ama İslâm'da öyle değil.

Bakın! Peygamber Efendimiz nasıl tavsiye ediyor? Yani, Allah'a itaat etmek, anne ve babaya itaat etmekle olur. Evlat babaya hürmet gösterecek, sözünü dinleyecek demek ki. Evlat anne ve babasına karşı gelirse, Allah'a karşı gelmiş oluyor. İtaat ederse, Allah'a itaat etmiş oluyor.

b. Mahlûka İtaatın Sınırı

Bu hüküm, biraz açıklanması gereken bir hüküm. Tamam! Annenin babanın çok büyük kıymeti var, İslâm'da. Evladın, onun hakkını ödemesi mümkün değil ama, bu nasıl olacak?

Bir kere, çok genel ve çok kesin olan İslâmî bir kural var. Hukuk şâheseri olan *Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye*'ye de girmiş; *Mukaddime-i Külliye-i Fıkhiye* arasında, genel kaideler arasında anayasa gibi zikredilmiş:²

² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.66, no:20672; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.170, no:381; Heysemî, *Müsnedü'l-Hâris*, c.II, s.632, no:602; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.55, no:873; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.275; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.145; İmran ibn-i Husayn RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.409, no:3889; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.356, no:1988; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.II, s.383, no:3788; Dâra Kutnî, *İlel*, c.V, s.155, no:786; İbn-i Abdi'l-Ber, *et-Temhîd*, c.VIII, s.58; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.131, no:1095; Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.132, no:4622; Hz. Ali RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.181, no:3917; Hz. Hüseyin RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.545, no:33717; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ

حم. طب. لك. وابن خزيمة، وابن جرير عن عمران؛ والحكم بن عمرو، وأبو نعيم، خط. عن أنس؛
(طب. عن النواس)

RE. 481/9 (*Lâ tâate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hàlik*) “Allah’a isyan edilme durumu olduğu zaman, herhangi bir âmire, herhangi bir kimseye itâat edilmez. O zaman itâat bahis konusu olmaz.”

Bu büyük kim olabilir? Devlet reisi olur, itâat edilmez. Baba olur, itâat edilmez. Kadınsa, kocası emrediyorsa itâat edilmez. Memursa, âmir itaati emrediyor olabilir, itâat edilmez. Neden? Emrettiği şey, Allah’ın emrine aykırı, Allah’a günah işlemek yolunda, Allah’ın emrini tutmamak, Allah’a karşı gelmek yolunda olduğu için. O zaman ona itâat etmemek lâzım. Baba da olsa, koca da, hoca da paşa da, ağa da, başkan da olsa, o zaman itâat edilmez. Genel kaide bu.

İnsanların birbirlerine itâatleri var. Bir silsile-i merâtib var. Meselâ devlet dairelerinde müdür-
lere memurlar itâat eder. Müdürler bakana itâat

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.369, no:3647; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîâb*, c.I, s.269; Abdullah ibn-i Huzâfe RA’dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X, s.22; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.II, s.109, no:443; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVI, s.322; Temîm-i Dârî RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.105, no:14875; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2077, no:3076; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.427, no:17172.

ederler. Bakan, başbakana bağlıdır, reis-i cumhura bağlıdır vs. Ama, bunların hepsi, bu itaat, Allah'ın emrettiği, razı olacağı istikamette çalışma gösterilirse yapılır. Allah'a âsi olacak yolda bir çalışma gösterilirse, o zaman itaat olmaz. İtaat ederse, günaha girmiş, sorumluluk altına düşmüş olur ve cezaya müstehak olur. Bu durumda evlâdın babasına da itaat etmesi gerekmez.

Babası diyor ki:

“—Gel benimle meyhaneye gideceğiz.”

Gidemez.

“—Otur karşıma, içeceğim seninle!” İçemez.

“—Ben sana emrediyorum, ben senin baban değil miyim? Git falancanın malını al getir!”

Alamaz.

“—Al şu tabancayı git, kan davamız var, falanca kimseyi öldür!”

Öldüremez. Çünkü can almak, hırsızlık, büyük günah... Bunlar yapılmaması gereken şeyler. Babası emrediyor ama, yapamaz. Başkası emrederse de yapamaz. Yani, herhangi bir âmir, herhangi bir yüksek mertebeli kimse emretse bile yapılmaz.

Demek ki, itaatin genel çerçevesi şu: Bir kere Allah yolunda olacak, Allah'ın istediği istikamette olacak. Yâni dine, Kur'an'a, şariat-ı garrâ-i Ahmediye'ye uygun olacak. Aykırı bir şey emrederse dinlenmez.

Günaha girmez mi bu durumda? Lânet ediyor baba evlâdına;

“—Haklarımı sana helâl etmeyeceğim. Allah seni kahretsin, mahvetsin, ne biçim evlâtsın? Hayırsız evlât, senden bir şey istedim de dinlemedin.” diyor.

Hiçbir şey olmaz! Çünkü anneler de, babalar da, bütün başka insanlar da, hepsi Allah’ın kuludur. Herkes Allah’a itaat etmek zorundadır. Onların, Allah’ın emrine karşı yeni bir emir çıkartmağa hakları yok ki... Allah’a âsi olmaya teşvik etmeğe, öyle bir söz söylemeye hakları yok ki...

Onun için, öyle bir şey olduğu zaman dinlemeyecek. Ama onun dışında, normal şeylerde dinleyecek.

Benim rahmetli annem derdi ki:

“—İnsanın annesi babası gâyr-i müslim olsa... Farz edelim çocuk müslüman oluyor, annesi babası gayr-müslim... Çocuk onları kiliseye götüremez de, kötürüm olan anne ve baba kiliseye gitmişse, oradan eve getirebilir.” Yani evlâtlık vazifesi onu oradan taşımağa izin verir.

Yanlış bir yola götüremez tabii ama, anne baba nasıl gitmişse gitmiş; bu durumda onları eve getirebilir. Çünkü babasıdır, annesidir, o zaman itaat eder.

Demek ki bu genel kaideyi hiç unutmayacağız. Hiçbir yerde unutmayacağız. Kendimiz de emir verirken unutmayacağız. Emir verirken, bu kaidenin dışına çıkamayız. Çocuğumuza da böyle emredemeyiz.

Bazı insanlar çocuk terbiyesini iyi bilmiyorlar. Küçük çocuğun çocukça yaptığı şeyler hoşuna

gidiyor. Çocuk sokaktan bir söz duymuş oluyor; ayıp bir söz veya bir küfür.

“—Haydi söyle bakalım, bir daha söyle bakalım!” diye söylettiriyor, sonra da gülüyorlar.

“—Bir daha söyle bakalım!” diye gülüyorlar.

Olmaz, Sen kötü şeyi, çocuğa küçükken gülerek teşvik etmiş, öğretmiş oluyorsun.

“—Geç bakalım karşıma! Yak bir sigara!” diyor. Küçük çocuk sırta sırta yakıyor sigarayı, alıyor.

Olmaz.

“—Bir kadeh iç bakalım!” diyor, masasından biraz içki içirttiriyor, çocuğun boğazı yanınca gülüyor.

Bunların hepsi sorumsuzca işler, yanlış işler. Sonra o çocuğun hayatını mahveden şeyler, yanlış terbiye sistemleri. Yâni, bir anne ve baba evladını böyle terbiye edemez.

Nasıl terbiye etmek zorunda? Rasûlüllah'ın emrettiği gibi. Kur'an-ı Kerim'in emrettiği şekilde yetiştirmek zorunda... O sana emanet. Evet! O senin evlâdın ama, Allah verdi! Vermeyebilirdi; istediği zaman da alabilir elinden. O sana Allah'ın emaneti... Sen bu emaneti Allah'ın emrine uygun yetiştirmekle vazifelisin. Yapmıyorsun; yapmazsan, âhirette en başta o evlât davacı olacak. Gelecek, babanın, annenin yakasına yapışacak, sürükleyecek Rabbü'l-âlemîn'in huzuruna:

“—Yâ Rabbi! Ben sana iyi kulluk edemedim ama, kabahat bunlarda...” diyecek. “Bunlar

beni yetiştirmedi, bunlar bana öğretmedi, beni okutmadı. Bunlar bana senin dinini, haramları, helalleri belletmedi. Bunları uygulamak hususunda bana kuvvetli bir terbiye vermedi. Onun için, ben bunlardan davacıyım, yâ Rabbi!” diyecek.

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ وَصَاحِبَتِهِ
وَبَنِيهِ لِكُلِّ امْرِيٍّ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ

(عبس: ۲۷-۳۴)

(Yevme yefirrü'l-mer'ü min ahîh. Ve ümmihî ve ebîh. Ve sâhibetihî ve benîh. Li-küllî'mriin minhüm yevme izin şe'nün yuğnîh.) [O gün kişi kardeşinden, annesinden ve babasından, hanımından ve çocuklarından kaçır. O gün herkesin kendine yetip artacak bir derdi vardır.] (Abese, 80/34-37)

Herkesin sorumluluk duyduğu, suçluluk hissettiği kimseden, âhirette bucak bucak kaçacağını gösteriyor bu âyet-i kerime. Anababa, evladından kaçacak. Neden?

“—Ya şimdi benim yakama yapışırsa...” diye.

Ama, kaçmak kurtarmayacak. Evlat, ana-babasından kaçacak. Karı, kocasından kaçacak. Herkesin işi başından aşkın olacak o zaman... Evlatlık, kardeşlik, ahbaplık arkadaşlık kalmayacak; herkes dobra dobra, hata neyse söyleyecek. Yâni, anasından, babasından davacı olabilecek.

Onun için evlatlarını iyi yetiştirmek, annelerin,

babaların vazifesidir. Kendine göre yetiştiremez. “Evlâd benim, nasıl istersem öyle yaparım!” diyemez. Rasûlüllah’ın sevgisiyle yetiştirecek. Haramlara el uzatmayacak, helâlden yaşayacak bir terbiye verecek.

Burada, çocuklar oynarken, birbirlerine bir şey atarken, komşunun camını kırmışlar. Herkes kendi çocuğunu kenara çekecek diyecek ki:

“—Evlâdım! Şimdi sen bunu kırdıysan söyle, bunu ödeyelim! Çünkü bu bir haktır. Ben seni affedeceğim, bir daha ki sefere yapma! Kim kırdıysa bunu söylesin!”

Çocuğu böyle yetiştireceksiniz. Doğru konuştuğu zaman;

“—Aferin! İşlediğin suçtu ama doğru konuştun. Bu sefer seni affediyorum, bir daha yapma!” diyeceksiniz.

Doğruluğa dürüstlüğe alıştıracaksınız. Kontrol edeceksiniz. Serbest bırakacaksınız, arkasından, uzaktan takip edeceksiniz; bakalım siz yokken namaz kılıyor mu? Bakalım siz teravihe durduğunuz zaman dışarıda namazı kıldılar mı, yoksa oyun mu oynadılar? Takip edeceksiniz. Takip ettireceksiniz.

Çocuğunuzda bir kusur gördüğünüz zaman, birden söylemekle olmaz. Yavaş yavaş onu düzelteceksiniz. Diyeceksiniz ki, “Aman evlâdım! Dünya hayatı fânidir.” Nasıl söyleyeceksiniz; nasıl öğretecekseniz işte o sizin vazifeniz. Yani sizin vazifeniz, bizim vazifemiz, hepimizin vazifesi. Hepimiz Allah’a karşı kulluk görevi ile

görevliyiz. Hepimiz bunu böyle yapmalıyız.

Ama, genel bir kaide olarak, bu hadis-i şeriften öğrendiğimiz bir şey var: Babalarımıza çok hürmet etmemiz lâzım! Evlâtlar, babalarına son derece muti olacaklar. Babası yoksa annesine itaat edecek. Bir hadis-i şerifte diyor ki Peygamber Efendimiz:

“—Büyük ağabey baba yerinedir.”

En büyük ağabey hürmetlidir. Bak bizde, ağabeyler, kardeşler arasında bile hürmet var. Bu adamlarda yok. Bunlar hiç böyle şeylere aldırılmazlar; yaş, büyük, küçük. Hiç aldırılmazlar. Ama bizde büyük ağabeyin de, ağabey diye hürmeti vardır. Ona karşı saygı gerekir.

Bizim dinimiz güzeldir. El-hamdü lillâh...

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى نِعْمَةِ الْإِسْلَامِ

(*El-hamdü li'llâhi alâ ni'meti'l-islâm*) [İslâm nimetinden dolayı Allah'a hamd olsun!]

Allah'ın bizi müslüman etmesi büyük nimettir. Yoksa, çevresini yıkarak, her türlü engeli aşarak, her türlü fedakârlığa

katlanarak, gerçekleri herkes kolay kolay bulamaz. Belki sen de bulamazdın, belki ben de bulamazdım ama, Allah bizi doğuştan, hak yolda, doğru yolda eylemiş. Elhamdülillah! Büyük nimettir. Allah-u Teâlâ Hazretleri bu güzel nimetin kadrini bilenlerden eylesin.

c. Yahudilere ve Hristiyanlara Muhalefet

Biz başkasını taklit etmeyiz, etmemeliyiz,

edemeyiz de. Peygamber Efendimiz diyor ki:³

خَالِفُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى

(*Hàlifu'l-yehûde ve'n-nasârâ*) “Yahudilere ve hristiyanlara zıt hareket edin, aykırı hareket edin; onlara benzemeyin!”

Özellikle söylüyor bunu. Neden? Bizim, öz, kendimize mahsus tavrımız var! Ahlâkımız, anlayışımız, giyinişimiz, örfümüz, adetimiz var. Biz, bunları yapacağız. Başkasını taklit etmeyeceğiz.

Bakın! Görüyorsunuz, ben bu adamlardan çok ibret alıyorum. Şalvar modası çıkıyor, kadınları şalvar giyiyor. Halbuki bu şalvar modası çıkmaydı, bizim memlekette, bizim kızlarımızdan birisine şehirde şalvar giydiremezdin. Ağlardı, yerden yere atardı kendisini. “Herkes bana güller, ben şalvar giyemem!” derdi. Ama bu adamlar, bu kadınlar, bu insanlar giyebiliyorlar.

Eğer bu adamlar sakal bırakmasalardı, bizde kimse sakal bırakamazdı. Bunlar bıraktılar da, gazeteciymiş, sakal bıraktı; yazarmış, sakal bıraktı; efendim tiyatro artistiymiş, sakal bıraktı- o zaman kolaylaştı, millet başladı sakal bırakmağa. Niye biz başkasını taklit ediyoruz? Biz bunu takliden yapmamalıydık. Sakal sünnet olduğu için yapmalıydık.

³ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.561, no:2186.

Şalvar insanı güzel koruyor; hem rahat, hem de vücut hatları belli olmadığı için, ahlâka daha uygun oluyor, diye, biz bunu kendiliğimizden yapmalıydık. Mantoyu kendiliğimizden giymeliydik, başörtüyü kendiliğimizden örtmeliydik. Bunların sistemlerinde, güzel olan şeyleri ortaya dökmek vardır. Övünmek vardır, böbürlenmek vardır.

Onun için, bunlar süslenirler, güzelliklerini meydana çıkartırlar. “Benim göğsüm güzel” diye, göğsünü açar. “Benim bacağım çok güzel; şu kadar milyon dolara sigortalı!” diye bacağına gösterir. Bunların sistemi böyledir.

Bizde nasıldır? Bizde, Allah “Ört!” demiş olduğu için örtünürüz. Erkekler de örtünür. Erkekleri de örtünmekle vazifeli olan yerini örter. Bunlarda ne erkekler örtünüyor, ne kadınlar örtünüyor. Hatta çıplak geziyorlar; çıplak gezme kulüpleri olduğunu duyuyoruz, muhtelif yerlerde... Onun için, bunlar ayrı âlemlerdir, ayrı dünyalardır, ayrı zihniyetlerdir; biz onları taklit etmek zorunda değiliz.

Bakın! Ben böyle bu kıyafetle geziyorum şimdi, arabada gidiyoruz, birisi bize selam veriyor. Yolda giderken, yanımızdan giden taksi, korna çalıyor, selam veriyor. Neden? Benim kıyafetimin müslümanlarda olan bir kıyafet olduğunu; benim müslüman olduğumu anlayınca o da müslümansa, yakınlık duyuyor. Ama ben gayr-i müslim gibi giyinsem, bu tanışma olmayacak.

Gidiyoruz şehirlerarası yolculukta, yanımıza bir taksi geldi, o da gidiyor: “Aç camı!” dedi, açtım.

O da açtı, bir taraftan gidiyoruz; cambazlık gibi bir şey; doğru değil ama, o istedi. Bir şey diyemiyoruz. Diyor ki:

“—*Selâmün aleyküm!*” “—*Aleyküm selâm.*”

“—Neredensiniz! Nasılsınız? Nerede oturursunuz?” Tanışmak istiyor, yolda giderken.

Demek ki, müslümanın kendine mahsus halini çok iyi kollaması lâzım. Neden kollaması lâzım? Biz ölçü olarak, Allah’ın rızasını esas alırız. Bizi ötekilerden ayıran ana fark budur. Biz her şeyimizi neye göre yapıyoruz? Allah razı olsun diye yapıyoruz.

“—Yesene be mübarek! Ye, keyfine bak.”

“—Allah, oruç tutun demiş, yemeyin demiş! Ben, onun hatırı için, onun rızası için, yemekten içmekten vazgeçiyorum.” Bizim bütün işlerimiz böyle Namaza niye geliyoruz? Geceleyin buraya geliyoruz.

Otuz üç rekât bayağı fazla; on beş olmaz mı, on iki olmaz mı, tenzilat kabul etmez mi? Hayır. Peygamber Efendimizin sünneti neyse, onu yapıyoruz. Severek yapıyoruz. Sevap kazanacağız diye sevinerek yapıyoruz. Bu bizim zihniyetimiz. Ötekilerin zihniyeti, başka türdür. Ayrı dünyaların insanıyız biz. Onun için biz burada kendi müslümanlığımızı, çok ciddi bir tarzda yaşamalıyız.

Bu adamlar görsünler, müslüman nasıl olur? Nasıl dürüst olur, nasıl temiz olur, nasıl farklı olur, nasıl giyimli olur? Nasıl ailesine bağlı, çocuğuna şefkatli, çocuklar babalarına izzetli, hürmetli olur,

nasıl karşısında el pençe divan durur, nasıl paltosunu tutar, ayakkabısını çevirir, kapısını açar; nasıl minnettarlık duyar; görsün! İnsanlık fazîlet öğrensin! Ama, biz utanıyoruz, yapmıyoruz; onlar gibi olmağa çalışıyoruz, onların yanlış şeylerini taklit ediyoruz. Taklit edilmemesi gereken şeyleri taklit ediyoruz, taklit edilmesi gereken şeylerde yan çiziyoruz.

Çalışkanlar, işlerine bağlılar, randevularına sadıklar, bilimsel hayatta ileri, güzel çalışmalar yapıyorlar.

“—Haydi buyur! Onları da yapsana?”

Yok. Onlara gelince yapmıyoruz; ters işleri yapıyoruz. Bar, pavyon, eğlence, lâübalilik, sululuk, tıraş, giyim, kuşam, hep onlara benziyoruz. Niye kendimize benzemiyoruz?

Amerikalının birisi geldi bizim camiye İstanbul’da. Baktım, Pakistanlılar gibi giyinmiş. Yani, şalvar giymiş, üstüne uzun bir şey giymiş. Sarık sarmış, öz be öz Amerikalı, fakat müslüman olmuş. Dedim:

“—Üşümüyor musunuz? Böyle ince giymişsiniz.” Kalın giyseydiniz demek istemiştim. “Niye böyle giyindiniz” dedim. O benim üşümesin diye, “ona niçin böyle giyindiniz” diye sorduğum sorumu anlamadı:

“—İslâmî kıyafet giymek istiyorum” dedi. Yani, “Müslümanlara mahsus bir kıyafet giymek istiyorum; onun için giydim,” dedi.

“—Çünkü misal vereyim size: Müslümanların böyle giyinmesi lâzım. Newyork’ta otomobille

gidiyordum, kenarda baktım iki kişi kavga ediyor, yumruk yumruğa. Baktım, aldırmadım, geçtim. Ertesi gün öğrendim ki, o kavga edenlerden birisi ötekisini öldürmüştü. Meğer, birisi müslümanmış; ötekisi gayr-i müslimmiş. Maalesef öldürülen de müslümanmış.” dedi.

“—Şimdi ben onun kıyafetinden veya alâmetinden müslüman olduğunu bilseydim, arabamı kenarda durdururdum, ayırırdım veya yardımcı olurdu. Bilemediğim için, yürüdüm gittim. Pişman oldum ama biraz da kabahat onda... Çünkü müslümanlığını belli edecek bir alâmeti yok üstünde...”

d. Sünnete Uymak

Muhterem kardeşlerim!

O bakımdan her şeyinizde, müslüman olduğunuzu unutmayın: Çocuk terbiyenizde, babanıza hürmetinizde, yemenizde, içmenizde, giyiminizde kuşamınızda; her şeyinizde... Kalkışınızda, oturuşunuzda, gününüzü değerlendirmenizde, tatilinizde, eğlenme tarzınızda, her şeyinizde mutlaka sizin bir farkınız olacak. Siz müslümansınız! Ana zihniyet ne olacak? Altını tekrar tekrar, çize çize söylediğimiz; ana zihniyetimiz, her işimizi Rabbimizin rızasına uygun yapmak.

Bu nasıl olur? Rabbimizin rızasını nereden biliriz?

Kur'an-ı Kerim'e uygunluğuyla biliriz, Peygamber Efendimizin sünnetine uygunluğuyla biliriz. Bir şey Kur'an'da varsa, emredilmişse,

Rasûlüllah Efendimizin sünnet-i seniyyesinde varsa, onu yapın! Çünkü Allah sever. Çünkü Allah, Peygamber Efendimize uymayı tavsiye ediyor bize.

Peygamber Efendimize uyan, onun yolunda yürüyenlere, Allah yüz şehid sevabı verecektir:⁴

مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ

شَهِيدٍ

(الديلمى، وابن حجر، عد. عن ابن عباس)

(*Men temesseke bi-sünnetî, inde fesâdi ümmetî, felehû ecrü mieti şehîd*) “Ümmetimin bozulduğu, şaşırdığı, bocaladığı; ana zihniyetini kaybettiği devrede, benim sünnetime sarılan kimselere; yâni fesâda uğramayan, kendisi şaşırmayan, sapıtmayan, sünnet-i seniyyeye uygun yaşayan insanlara Allah yüz şehid sevabı verecek!” diye hadis var!

⁴ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.198, no:6608; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzan*, c.II, s.246, no:1033; İbn-i Adiy, *Kâmil fî'd-Duafâ*, c.II, s.327; Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.221, no:217; Ebû Abdillâh ed-Dekkak, *Meclis fî Ru'yetu'llah*, c.I, s.218, no:503; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan. no:9173; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.I, s.618, no:749; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.322, no:5261; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.287, no:12466; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.174; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.382, no:7027; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.199, no:5831; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.219, no:5377; Abdürrezzak, *Musannef*, c.XI, s.319, no:20649; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.242, no:745; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.47, no:3576; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.22, no:14670; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.381, no:15754.

Yüz şehid sevabı... Bu az bir şey değildir. İnsan bir şehid sevabına erse, bir şehid sevabıyla cennete girer. Yüz şehid sevabına nail olacak.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi yememiz, içmemiz, ahlâkımız, örfümüz, davranışımız kazanımız, alie hayatımız, büyüklerle, küçüklerle davranışlarımız, komşularla münasebetlerimiz, beşerî, İçtimaî, ruhî, her işimizde Peygamber Efendimiz'e en güzel tarzda uyanlardan eylesin...

Peygamber Efendimiz'in, o güzel ahlâkını, o güzel sünnet-i seniyyesini, şu asırda, şu diyar-ı gayr-i müslimde, en güzel tarzda ihya eyleyip, uygulayıp, böylece o şehid sevaplarını kazanmayı bizlere nasip etsin...

Peygamber Efendimiz'in şefaatine ermeyi nasip etsin... Gül cemalini rüyalarımızda görüp, iltifatına mazhar olmayı nasip eylesin...

Âhirette de *Livâü'l-Hamd*'i altında peygamberlerle, siddîklarla, şehidlerle, sâlihlerle beraber haşrolmayı, onunla beraber cennete girmeyi, cennette de kendisine komşu olmayı, Havz-ı Kevserinden doya doya nûş edip, Hakkın cemâline hayran olmayı, nimetlere gark olmayı Allah cümlemize nasip eylesin...

Bi-hürmeti esmâihi'l-hüsnâ, ve bi-hürmeti şehri ramazan, ve bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN

30. 03. 1991 - Coburg Melbourne / AVUSTRALYA

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

